

Dagthema: ‘Oprecht leven’

Start van een nieuw Duifseizoen

Overweging 10 september

Voorganger: Diana Vernooij - lector: Natalie Hakhoff

“... Als je oprecht wilt leven, zal je jezelf moeten trainen om steeds weer opnieuw je opvattingen en meningen los te laten en met nieuwe ogen te kijken naar de werkelijkheid en opnieuw te luisteren, opnieuw als een kind de wereld liefde te hebben. ...”

Openingstekst Psalm 119, 33-35, 40

Wijs mij, Geliefde, uw weg,
dan volg ik die tot het einde toe.
Geef mij inzicht, en ik zal uw wet volgen,
haar onderhouden met heel mijn hart.

Hoe verlang ik naar uw regels.

Lied

Geef alle ruimte aan de liefde,
in haar leeft God zich naar ons toe.
Vergeef het kwaad van wie u griede,
de liefde wordt een mens niet moe.
Zij zal de dood nog overleven,
geen water blust haar vuren uit,
zij blijft ons tot elkander keren,
tot alle angst is uitgeluid.

Hoe zal een mens ooit overleven?
Wat moet hij aan met eeuwigheid?
Door liefde wordt het ons gegeven
voorbij te zien aan dood en tijd.
Want wie vandaag weet te beminnen
denkt niet: “Hoe zal het morgen zijn.”
Het wordt een eeuwig herbeginnen
tot wij voorgoed geboren zijn.

Welkom en inleiding

Goedemorgen en welkom lieve mensen bij de start van een nieuw Duif-seizoen. Een nieuw seizoen, jawel, voor het eerst hadden we een zomerpauze in de Duif en zo dus ook een nieuw seizoen. Die zomerpauze werd weliswaar gevuld met zoomcontact op zondagochtend en een livesessie in het Vondelpark vorige week, maar echte volledige vieringen hier in de kerk, die waren er niet.

Daarom vandaag een feestelijke viering om weer van start te gaan met een jaar samen zingen, bidden, bezinnen en dat alles is dus vieren!
Ik houd erg van dat woord “vieren” en “viering”, meer dan van het protestantse “dienst”. Vieren is feestelijk, een beetje plechtig soms, maar soms ook het omgekeerde: loslaten, het laten vieren van wat vast lag.

Hier in de Duif vieren we onze liturgie, we vieren ons dagelijks bestaan, we vieren de start van ons jubeljaar, het jaar waarin we 50 jaar bestaan. We vieren tegen de klippen op, omdat we weten dat zelfs in de grootste ellende onze God diep in ons nabij is.

En om dit jaar goed te starten leek het thema van vandaag: Oprecht leven me zeer geschikt. We verlangen naar oprecht leven, naar een goed leven, naar dat dagelijks vieren van het leven met elkaar met alle passie die in ons is.

Dus laten we zingen en stil zijn, bidden en vieren en vooral ons hart laten spreken.
Natalie en ik wensen ons allen een mooie viering.

Om kracht

God die met je tomeloze energie
ons en onze wereld hebt geschapen,

Geef ons van je kracht,
opdat wij bestand zijn tegen
ziekte en zorgen,
onrecht en kwaad,
angst en verdriet.

Geef ons kracht
om te steunen en steun te ontvangen,
om vast te houden en los te laten,
om te genieten van het leven
en ons plezier te delen.

Geef ons kracht
om te blijven geloven in onze dromen,
om telkens anders te kijken
naar de mensen om ons heen.

Geef ons kracht
om de toekomst met vertrouwen
tegemoet te treden.
Amen.

Lied

J. v Opbergen / J. vd Velde

Het woord van God tot hiertoe doorverteld
is niet te hoog of veel te ver gegrepen.
Het is niet door een vreemde opgesteld
die ons met wet en orde af wil schepen.
Het komt van iemand die ons kent en telt,
een God die ons uit nood en dood wil slepen.
Het komt van iemand die ons kent en telt,
een God die ons uit nood en dood wil slepen.

Hij wil dat wij elkaar tot leven zijn,
de aarde maken tot een land van allen.
Hij roept ons weg uit elke doodswaestijn,
daar waar uit haat en hebzucht lijken vallen.
Hij hoopt dat wij toch ooit zijn schepping zijn
en niet zijn vreugde om de mens vergallen.
Hij hoopt dat wij toch ooit zijn schepping zijn
en niet zijn vreugde om de mens vergallen.

Eerste lezing: Matteüs 18, 1-5, 15-20

De leerlingen vroegen Jezus: 'Wie is toch de grootste in het koninkrijk van de hemel?' Hij riep een kind bij zich, zette het in hun midden neer en zei: 'Ik verzeker jullie: als je niet verandert en wordt als een kind, dan zal je het koninkrijk van de hemel zeker niet binnengaan. Wie de eigen kern zoekt en wordt als dit kind, die is de grootste in het koninkrijk van de hemel. En wie in mijn naam één zo'n kind ontvangt, die ontvangt Mij. (...)

Als je broeder of zuster tegen je zondigt, moet je die persoon onder vier ogen daarop aanspreken. Als hij luistert, heb je hem teruggewonnen. Luistert hij niet, haal er dan een of twee anderen bij, want een aanklacht is rechtsgeldig met een verklaring van ten minste twee getuigen. Als hij ook naar hen niet luistert, leg het dan voor aan de gemeente. Weigert hij ook naar de gemeente te luisteren, behandel hem dan als een heiden of een tollenaar."

Tweede lezing: Romeinen 12, 9, 20-21

Laat uw liefde oprecht zijn. Verafschuw het kwaad en wees het goede togedaan. (...)
Als uw vijand honger heeft, geef hem dan te eten, als hij dorst heeft, geef hem dan te drinken. Dan stapelt u gloeiende kolen op zijn hoofd. Laat u niet overwinnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede.

Lied

H. Oosterhuis / A. Oomen

Nooit hoorden wij
andere stemmen dan de onze.
Nooit waren er handen die doen
wat handen niet kunnen,
nooit andere
goddelozer mensen dan wij.

Maar er was daglicht,
alle dagen, wat ook gebeurde,
alsof wij liepen
over een onzichtbaar weefsel
boven de afgrond gespannen,
dat niet scheurde.

Nooit werd iemand
weg getild uit de tijd.
Maar soms even
wordt lijden opgeschort
of dragen mensen het samen.
Zo zouden wij moeten leven.

Overweging

“Ik zeg wat ik denk en ik doe wat ik zeg” – deze uitspraak van Al Pacino als boevenjager (en goed gejat door Pim Fortuin) is zo’n beetje het beeld dat de meesten van ons zullen hebben als we het hebben over oprecht leven. Maar deze uitspraak klinkt mij veel te gehaast en te simplistisch in de oren, het heeft iets fanatieks ook: ik zie het zo, dús doe ik het zo en dat is dús goed. Dat klínt wel erg overtuigd, vooral overtuigd van jezelf, maar is wat mij betreft geen oprecht leven. Oprecht leven gaat verder, je kijkt verder dan je eigen neus lang is, verder dan je opvattingen en meningen, verder dan je impulsen en je eigen gelijk.

We begonnen deze viering met een hartstochtelijke uitroep in de psalmen: “Geef mij inzicht en ik zal uw wet onderhouden met heel mijn hart.” Deze drie woorden: Inzicht, wet, hart, een prachtige combinatie die we niet snel met elkaar in verband brengen. Ze staan er zomaar in deze psalmtekst: “Geef mij inzicht en ik zal uw wet onderhouden met heel mijn hart.”. Zijn inzicht, wet en hart te verenigen dan?

In de eerste lezing vandaag van Mattheus wordt Jezus gevraagd wie de grootste is in het Koninkrijk Gods – wie is het boegbeeld naar wie wij moeten leven? En Jezus neemt een kind als voorbeeld, en nodigt zijn leerlingen uit te worden als een kind anders kom je het koninkrijk van de hemel niet eens binnen.

Wij bewonderen en genieten van de openheid van kinderen, hun verwondering, hun vertrouwen. En de kinderen groeien op en ze doen allemaal ervaringen op: fijne en nare ervaringen en dat levert ze butsen op en ze ontwikkelen beschermingsmechanismen om de pijn op afstand te houden. Weg is hun kinderlijke openheid. Ook bij ons is ons vertrouwen in onze kindertijd beschaamd, en we zijn allemaal onze verwondering verloren. Ik denk dat het onze taak is als volwassene en

gelovige om mét al onze ervaring en inzichten weer die verwondering en vertrouwen op te bouwen, ons daar weer aan te durven overgeven. De naïviteit van ons kinderlijke ziel is er af dankzij onze nare ervaringen en juist dat, die nare ervaringen gaven ons de mogelijkheid van inzicht. We kregen inzicht in de wetten van het universum, hóe het werkt hier tussen mensen, hoe het niet werkt en hoe het goede leven werkt.

Als volwassenen kunnen we leven met ervaring én in verwondering, we stellen grenzen én we leven met vertrouwen. En ja, als volwassenen kunnen we aanwijzen wat niet goed zit, we kunnen een ander aanspreken op diens gedrag, zoals Jezus ook zegt in het fragment dat we lazen. We kunnen onze vijand goed doen, gloeiende kolen op zijn hoofd stapelen. En tegenwoordig trekken we dat ook breder: we kunnen ook een verkeerde inrichting van de maatschappij zien en aankarten, zoals nu, als we de fatale gevolgen van klimaatverandering door onze wijze van consumeren zien. Ook dat hoort bij oprecht leven.

Oprecht leven betekent niet dat je kinderlijk naïef bent of een doetje. Je laat niet met je sollen – het hoort bij oprecht zijn dat je ook het onrecht aanwijst in je persoonlijk leven en in het maatschappelijk leven.

Het probleem is dat wij niet altijd weten wat waar is. Soms houden we onze eigen opvattingen en meningen voor de realiteit. En de werkelijkheid is echt wat anders dan onze opvatting ervan! Als je oprecht wilt leven, zal je jezelf moeten trainen om steeds weer opnieuw je opvattingen en meningen los te laten en met nieuwe ogen te kijken naar de werkelijkheid en opnieuw te luisteren, opnieuw als een kind de wereld lief te hebben. Want daar, tijdens het leren kijken met nieuwe ogen naar de wereld en zonder vooroordelen luisteren – dat levert nieuwe inzichten op. Begrip is een fantastische macht, begrijpen is liefhebben. De psalmist roept het uit: “Geef mij inzicht en ik zal uw wet onderhouden met heel mijn hart.”

En dan die regels, die wetten hè, zonder welke we niet oprecht kunnen leven – dat gaat niet om leven volgens onze principes, hoe nobel die ook zijn. De wetten zijn niet bedoeld om ons te disciplineren, maar om ons tot bloei te brengen. Ze zijn niet bedoeld als een last op onze schouders, maar als krachten in het universum die er zijn om ons te versterken en ons te laten worden wie we kunnen zijn. Alle negatief geformuleerde wetten en geboden kun je omzetten in positieve intenties, om jezelf en anderen tot grootsheid te brengen. Dan wordt: “Gij zult niet doden” tot: Gij zult alle leven eren en voeden en tot bloei brengen. En de wet: “Gij zult geen valse getuigenis uitbrengen” wordt: Gij zult vriendelijk de waarheid spreken, en dat ook alleen doen als het nodig is en het ergens toe bijdraagt.

Het zijn deze universele positieve krachten die ons de hand reiken en ons openen en doen liefhebben. Dan wordt het onze hartstocht om te leven volgens de wet.

En laten we ook nog eens beseffen dat wijzelf onderdeel zijn van de wetten en de krachten in het universum. We zijn onderdeel van één wederkerig samenspel. “Ik besta omdat de bijen de bloemen bestuiven”, en “Jij bent omdat de koe melk gegeven heeft”, en “Wij zijn omdat water tot wolken wordt en wolken tot water”. Zonder dat alles zijn wij niets. Als je dat beseft dan weet je dat je jouw gaven kunt inzetten om dit wonderbaarlijke leven te voeden en te ondersteunen, om dat wat pijn veroorzaakt op te heffen, om bij te dragen aan een goed en waardevol leven.

Dan kunnen we ons eigen gelijk loslaten, met nieuwe ogen kijken, liefhebben wat de wereld ons biedt en het leven vieren.

Moge het zo zijn.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

God, in de leegte zocht ik je,
en ik heb je niet gevonden.
In de drukte heb ik je gezocht,
en ook daar was je niet.

Toen keek ik in mijzelf,
daar zat je al te wachten
en alles was in jou
dus alles was in mij.

Je bent er!
Dat geloof ik.

Collecte

We zijn er trots op dat we als zelfstandige gemeenschap mooie vieringen in De Duif houden. Hiervoor huren wij deze kerk in het centrum van Amsterdam.

Dat kunnen wij omdat wij vrijwillige bijdragen ontvangen van degenen die zich verbonden hebben aan De Duif. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke / jaarlijkse bank- of giroafschrijving. Daarnaast kan je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen of een digitale gift geven:

<https://betaalverzoek.rabobank.nl/betaalverzoek/?id=570K6TYoRaSaiXmKRIUDVw>

Iedere bijdrage wordt erg op prijs gesteld. Hartelijk dank!!!

Stichting De Duif

Het hart van de viering – delen met elkaar

Acclamatie

H. Oosterhuis / A. Oomen

Diana: We zijn aangekomen in het hart van de viering om dat te delen dat gemeenschappen eeuwenlang met elkaar doen: het brood breken en delen met elkaar en de kelk heffen om samen het goede leven te vieren.

Laten wij delen met elkaar en in ons hart de intenties meenemen die vanmorgen zijn opgeschreven in het Groene Boek aan het begin van de kerk.

Intenties uit het Groene Boek

Tafelgebed

Rond deze tafel zijn wij verzameld
om te gedenken wat Jezus ons leerde:
Brood en wijn te zijn voor elkaar.

Hij gaf het voorbeeld
toen hij voor het laatst samen met vrienden
brood brak en deelde
wijn schonk en rondgaf
zeggend dat hij het was
die werd gegeten en gedronken.

Zijn voorbeeld willen wij volgen
met het brood als teken van leven
met de wijn als teken van zijn.

Laten wij het zijn
die ons leven breken voor elkaar en
die aan elkaar geschonken zijn.

Nu, hier, samen.

Nodiging

Kom naar voren als je je verbonden weet met deze boodschap:
Brood en wijn te zijn voor elkaar – dat wij allen daartoe zijn geroepen,
in ons eigen leven en hier in De Duif.

Kom naar voren om brood te breken en wijn te delen omdat we er willen zijn voor
elkaar en voor iedereen die ons nodig heeft.

Nu – hier, straks – daar,
In ieder geval: samen.

Breken en delen van brood en wijn

Lied

H. Oosterhuis / A. Oomen

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg –
en water stroomt voor allen.

Daar bouwen wij veilige buurten
wonen dooreen in wijken van vrede
in schaduw van bomen.

Geen kinderen zullen daar sterven
oude mensen maken hun dagen vol
en jonge mensen zullen daar pas op hun honderdste sterven.

Wij zullen niet voor de leegte zwoegen
geen kinderen baren voor de verschrikking.
De wolf en het lam zullen weiden tezamen:
wij leren de oorlog af.

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg –
en water stroomt voor allen.

Voorbeden

Laat ons dankbaar zijn voor de liefde in ons leven,
waardoor we aandacht kunnen hebben voor wie om ons heen zijn.

Laat ons bidden
dat ons hart overstroomt van liefde voor de mensen om ons heen
en dat we net zoveel liefde voelen voor wie verder weg staan,
of voor de mensen die we niet kennen
of die we liever niet willen kennen.

Laat ons bidden,
voor onszelf en alle mensen die niet durven kijken naar de ellende in de wereld,
voor ons die liever de ogen sluiten,
dat ons hart verzacht,
dat we het vuur van de Geest in ons hart ervaren,
en we durven zien wat erkenning nodig heeft.

Laat ons bidden voor mensen die in oorlog leven,
voor mensen die onderweg zijn, op de vlucht,
laat ons hart vol respect en mededogen zijn,
zodat wij naast hen kunnen staan.

Laat ons bidden voor de mensen die daders zijn van geweld,
die andere mensen kwaad hebben aangedaan,
mensen die zichzelf niet onder ogen kunnen komen.
Dat zij de levende God zullen ontmoeten
die hen stopt, hun hart laat smelten en hen vergiffenis schenkt.

Laat ons bidden dat wij de moed hebben

om niet te weten wat me moeten doen en toch op weg gaan,
met de intentie dat iedere stap die we zetten getuigen zal
van onbegrensde liefdevolle vriendelijkheid.

Onze Vader

uit - The New Zealand Book of Prayer

Eeuwige Geest, Schepper van de aarde,
drager van pijn, geveer van leven,
bron van alles wat is en zal zijn,
Vader en Moeder van ons allen,
liefhebbende God, in wie de hemel is:

De heiliging van uw naam weerklinke door het heelal.
Moge de weg van uw gerechtigheid worden gevolgd
door de volkeren van deze wereld,
uw hemelse wil worde gedaan door al wat geschapen is.
Uw rijk van vrede en vrijheid sterke onze hoop,
en moge het komen, uw rijk op aarde.

Met het brood dat we vandaag nodig hebben – voed ons,
voor de wonden die we elkaar toebrengen – vergeef ons,
in de tijd van verleiding en verzoeking – sterk ons,
voor beproevingen die niet te verdragen zijn – bewaar ons.
uit de greep van alles wat kwaad is – bevrijd ons.

Want U regeert in de glorie van uw kracht die liefde is,
nu en voor altijd. Amen.

Actie en informatie

De overweging van deze viering is vanaf morgen of overmorgen na te lezen op onze website www.deduif.net.

Iedere eerste en derde dinsdagavond is er op zoom een Liturgievergadering, dat wil zeggen niet a.s. dinsdag maar de dinsdag erop weer. We bereiden dan samen de komende vieringen voor. Je krijgt de zoomlink doorgestuurd als je daarin geïnteresseerd bent – doe mee!!
Het zijn mooie gesprekken, telkens weer.

Volgende week zondag gaat Bert van der Meer voor vanuit de Duif.
De viering is uiteraard ook via Zoom te volgen.

Slotlied

H. Oosterhuis / T. Löwenthal

Die mij droeg op adelaarsvleugels
die mij hebt geworpen in de ruimte
en als ik krijsend viel
mij ondervangen met uw wieken
en weer opgegooid -
totdat ik vliegen kon op eigen kracht.

Zegenbede

We zijn aan het eind van onze viering gekomen. En voor we overgaan tot de zegenbede, nog even dit: een paar hoofdstukken voor de citaten uit Mattheus die we lezen staat er tekst waar ik mee wil eindigen.

Jezus zendt zijn leerlingen op pad en hij geeft ze allerlei vermaningen mee en hij zegt erbij: “Bedenk wel, Ik zend jullie als schapen onder de wolven. Wees dus scherpzinnig als een slang, en oprecht als een duif”.

Kijk, dat lijkt me nu een mooie wens om jullie mee te sturen deze week, dit jaar in: “Wees scherpzinnig als een slang en oprecht als een Duif.”

Laat we het verlangen naar oprecht leven ruim baan geven in ons leven.

Laat het verlangen een kracht worden om in liefde ons te openen voor allen met wie wij kunnen delen: de mensen van wie we houden, die mensen die we niet kennen, de mensen waar we moeite mee hebben of niet willen zien: de ontheemden en verdrukten.

Wegzending

En we vragen de zegen over de komende week:

Moge de Eeuwige,
die in ons geboren wil worden
ons zegenen en sterken op onze levenstocht,
als we voorbij onze eigen wereld op pad gaat.

Moge de Liefdevolle
onze dagen vervullen
en ons verbinden met alle levende wezens,
wie we dan ook tegenkomen.

Mogen wij het Goddelijke licht
in alle mensen zien
en mogen wij het Goddelijk licht
naar elkaar uitstralen.

Amen.

Een fijne zondag en een goede week gewenst!